



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Ing. Martiny Lacinové a soudců JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Jana Jursíka ve věci

žalobce: **Karel Svoboda**, narozený 8. 3. 1980
bytem Jílovská 159, 252 41 Dolní Břežany
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Hartmannem
sídlem Sokolovská 5/49, 186 00 Praha 8

proti

žalované: **Česká republika - Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátem Mgr. Martinem Bělinou
sídlem Pobřežní 370/4, 186 00 Praha 8

o nahrazení projevu vůle k vydání náhradních pozemků, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 10. 12. 2021, č. j. 7 C 392/2019-1009,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku II. ohledně pozemků parc. č. 1112/1, 1112/16 a 313/23 v k. ú. Černá v Pošumaví, pozemku parc. č. 887/13 v k. ú. Horní Planá, parc. č. 1021/ 57 v k. ú. Klení, parc. č. 300/1 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi, parc. č.

1285/5 v k. ú. Malonty, parc. č. 1758/4 a 46/1 v k. ú. Meziříčí u Malont a pozemků parc. č. 614/1 a 614/2 v k. ú. Mladoňov **zrušuje** a řízení se v tomto rozsahu **zastavuje**.

- II. Rozsudek soudu prvního stupně ve znění opravného usnesení ze dne 24. 2. 2022, č. j. 7 C 392/2019-1036 **se** ve výroku II. ohledně pozemků parc. č. 267/29 a 267/32 v k. ú. Blansko u Kaplice, parc. č. 1112/15, 1199/4 a 247/83 v k. ú. Černá v Pošumaví, parc. č. 941/2 v k. ú. Dolní Příbraní, parc. č. 664/1 a 818/3 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi, parc. č. 116/8 v k. ú. Pivonice u Pohorské Vsi a parc. č. 20 v k. ú. Stradov u Kaplice **potvrzuje**.
- III. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku II. ohledně pozemků parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní, parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě a parc. č. 1215/4, 1215/6, 1215/8 a 1230 v k. ú. Větrní a ve výroku III. **zrušuje** a věc se v tomto rozsahu **vrací** soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

- Okresní soud v Českém Krumlově (soud prvního stupně) napadeným rozsudkem zastavil řízení ohledně pozemků parc. č. 417/24 v k. ú. Dolní Dvořiště a parcely č. 460/19 v k. ú. Blansko u Kaplice (výrok I.). Ve výroku II. soud nahradil projev vůle žalované k uzavření smlouvy o převodu pozemků se žalobcem ohledně pozemků nacházejících se v k. ú. Blansko u Kaplice, Černá v Pošumaví, Dolní Příbraní, Dolní Planá, Klení, Lužnice u Pohorské Vsi, Malonty, Meziříčí u Malont, Mladoňov, Pivonice u Pohorské Vsi, Pohoří na Šumavě, Větrní a Stradov u Kaplice, podrobně specifikovaných pod písmeny a) až l) článku I. smlouvy o převodu pozemků s tím, že žalobci jako nabyvateli vznikl nárok na bezúplatný převod pozemků podle § 11a zákon o půdě na základě pravomocných rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu č. j. PÚ 1677/97 ze dne 24. 7. 1997, č. j. PÚ 1678/97 ze dne 25. 7. 1997, č. j. PÚ 1686/97 ze dne 28. 7. 1997, č. j. PÚ 1699/97 ze dne 29. 7. 1997, č. j. PÚ 1705/02 ze dne 30. 5. 2002, č. j. PÚ 1706/97 ze dne 30. 7. 1997, č. j. PÚ 1888/02 ze dne 28. 7. 2002, č. j. PÚ 1889/97 ze dne 29. 8. 1997, č. j. PÚ 2109/97 ze dne 7. 10. 1997, č. j. PÚ 2783/98 ze dne 18. 12. 1998 a č. j. PÚ 1698/97 ze dne 29. 7. 1997. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve výroku III. tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 119 574,12 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.
- Žalobce se žalobou podanou původně u Okresního soudu v Domažlicích domáhal vydání rozhodnutí, jímž by soud nahradil projev vůle žalované k uzavření smlouvy o převodu pozemků, které byly specifikovány v žalobě. Po rozšíření žaloby o pozemky nacházející se v okrese Český Krumlov byla tato část řízení Okresním soudem v Domažlicích vyloučena k samostatnému projednání a postoupena Okresnímu soudu v Českém Krumlově. Žalobce uplatnil vůči žalované nárok podle § 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen zákon o půdě) s odůvodněním, že je jediným právním nástupcem svého otce Karla Svobody, 18. 11. 1955, na základě dědického rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4, čímž došlo k tomu, že se stal právním nástupcem oprávněné osoby Libuše Petrofové, narozené 21. 11. 2022 (dále jen restituentka), která restituční pohledávku v rozsahu 1 662 509,37 Kč smluvně převedla na dědu žalobce Karla Svobodu, nar. 25. 4. 1930 na základě smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 30. 6. 2003, která přešla na základě dědického rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 9. 12. 2005, č. j. 34 D 269/2005-69 na otce žalobce Karla Svobodu, nar. 18. 11. 1955. Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasila, základní námitkou žalované je prekluze nároku žalobce v důsledku restituční tečky v rozsahu postoupené pohledávky restituentky na Karla Svobodu, nar. 25. 4. 1930. Pokud by se soud s touto námitkou neztotožnil, namítala žalovaná nevydatelnost všech požadovaných pozemků.

3. Mezi účastníky řízení bylo nesporné, že restituční nároky restituentky vyplývají z rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu, specifikovaných ve výroku II. rozsudku, nesporná byla rovněž hodnota odňatých pozemků a hodnota pozemků, jejichž vydání se žalobce domáhal, které jsou všechny ve vlastnictví státu. Soud prvního stupně po provedeném dokazování vyšel ze zjištění, že smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 30. 6. 2003 postoupila restituentka v rozsahu jedné poloviny Karlu Svobodovi, narozenému 25. 4. 1930 nároky z 12 rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu uvedených ve výroku rozsudku. Restituentka Libuše Petrofová dne 4. 12. 2001 sepsala závěť, kterou povolala jako jednoho ze závětních dědiců v rozsahu 45 % Karla Svobodu, narozeného 25. 4. 1930. Pro případ, že by z jakéhokoliv důvodu nedědil, ustanovila náhradní dědičkou jeho manželku, pokud by ani ona po její osobě nedědila, ustanovila náhradním dědicem Karla Svobodu, narozeného 18. 11. 1959 a pro případ, že by ani tento nedědil, ustanovila náhradním dědicem jeho jediného syna Karla Svobodu, narozeného 8. 3. 1980 (žalobce). Pokud žalovaná namítala prekluzi nároku žalobce v důsledku restituční tečky v rozsahu pohledávky postoupené restituentkou na Karlu Svobodu, narozeného 25. 4. 1930, soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že ke dni restituční tečky (31. 12. 2005) restituentka žila a Karel Svoboda, narozený 1955, nebyl k rozhodnému dni oprávněnou osobou, ani dědicem oprávněné osoby, ale pouze dědicem postupníka, přičemž na tuto kategorii by se výjimka z restituční tečky stanovená nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 13. 12. 2005, sp. zn. Pl ÚS 6/05 vztahovat neměla. Soud prvního stupně považuje za rozhodující, že v průběhu doby došlo ke splnutí postavení dědice a postupníka. S ohledem na argumentaci Ústavního soudu ČR ke zrušení restituční tečky ve vztahu k oprávněným osobám a jejich dědicům lze dle soudu prvního stupně dospět k závěru, že na nárok žalobce, jehož právní předchůdce sice byl postupníkem, ale současně rovněž dědicem restituentky, by se mělo hledět jako na nárok osoby, na kterou se zánik nároku nevztahuje. Podstatou restituční tečky bylo zamezení nároku osob, které pohledávky nabývaly úplatně a dále s nimi obchodovaly, což neplatí v případě právního předchůdce žalobce. Soud prvního stupně proto uzavřel, že se restituční tečka stejně jako v případě oprávněných osob a jejich dědiců nevztahuje ani na žalobce.
4. Soud prvního stupně neshledal důvodnými ani žalovanou tvrzené námitky nevydatelnosti jednotlivých pozemků z důvodu předběžného opatření vydaného v řízení vedeném u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 4 C 18/2018 s tím, že dle ustálené rozhodovací soudní praxe není předběžné opatření překážkou převoditelnosti. Rovněž námitku nepřístupnosti pozemků z veřejné pozemní komunikace a přístupu na ně z vedlejších pozemků jiných vlastníků neshledal důvodnou, když odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 3824/2018, dle kterého samotný nedostatek napojení pozemku na veřejnou cestu nebrání právním dispozicím s ním a nepředstavuje žádnou jinou zákonnou či judikatorně odvozenou překážku pro vydání jako náhradního pozemku. Pokud žalovaná namítala nevydatelnost pozemku s tím, že je na pozemku vymezen ÚSES lokální biokoridor, pak nic nebrání vydání takového pozemku, pokud se nejedná o skutečnost, pro kterou je podle § 6 odst. 1 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu převod nemožný. Lokální biokoridor je veřejně prospěšným opatřením, sám o sobě nepředstavuje překážku vydání pozemku. K námitce žalované, že pozemek nelze vydat, neboť se nachází v aktivní zóně záplavového území, soud prvního stupně konstatuje, že ani toto nezakládá překážku převoditelnosti pozemku a není možné z toho usuzovat na nevhodnost zemědělského obhospodařování. Překážku převoditelnosti netvoří ani vymezení ochranného pásma vodního zdroje druhého stupně, nelze ho podřadit pod žádné ustanovení § 6 odst. 1 zákona o Státním pozemkovém úřadu. Ze samotné existence ochranného pásma nelze dovozovat ani omezení zemědělské činnosti. Pokud žalovaná namítala nepřevoditelnost pozemku spočívající v tom, že přes okraje pozemku vede hranice vodohospodářského zařízení, skupinového vodovodu Lipenská oblast a jeho ochranné pásmo, pak soud prvního stupně odkazuje na ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě, podle kterého lze oprávněné osobě vydat pozemek zastavěný stavbou, která se nachází pod povrchem a rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR

sp. zn. 28 Cdo 2721/2019. Rovněž samotná skutečnost, že pozemek slouží jako pastvina pro dobytek, v žádném případě neprokazuje existenci funkčního celku, ani tzv. areálu. Pokud žalovaná namítala nevydatelnost pozemku parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbrani a parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě z důvodu, že se nachází na území přírodní památky, soud prvního stupně konstatuje, že se zde nenachází celou svou výměrou, ale pouze menší části a v takovýchto situacích Ministerstvo životního prostředí ČR souhlas s jejich vydání vydá, zejména vzhledem k okolnosti, že jsou předmětné pozemky v současné době zemědělsky využívány, což je doloženo výřezem z veřejného registru půdy LPIS. Námitku, že na pozemku se nachází oblast archeologického naleziště, nelze dle soudu prvního stupně podřadit pod příslušná ustanovení zákona o státním pozemkovém úřadu, na základě kterého by převodu pozemku bránila jakákoliv překážka. Stejně tak nebylo zjištěno, že by podle územního plánu obce Pohorská Ves na pozemku parc. č. 116/8 byla plánována výstavba lyžařského vleku, navíc ani tato skutečnost netvoří překážku převoditelnosti pozemku, neboť sjezdovka není veřejně prospěšnou stavbou ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) zákona o Státním pozemkovém úřadu a zemědělské hospodaření je s provozem případné sjezdovky slučitelné. Pokud byla namítána nemožnost převodu pozemku s ohledem na blokaci pro pozemkové úpravy – MŽP – ÚSES, odkazuje soud na ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) zákona o Státním pozemkovém úřadu, kdy tato překážka převoditelnosti je dána pouze v případě, kdy je vyznačena poznámka o zahájení pozemkových úprav, což v případě pozemku parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě vyznačeno není. Pokud jde o pozemky v k. ú. Větrní, kde je namítána existence staveb jako překážka převoditelnosti, soud prvního stupně uvedl, že z dostupných ortofoto map a z leteckých snímků předložených žalovanou nelze určit, že by se na těchto pozemcích nacházely jakékoliv stavby s výjimkou pozemku parc. č. 1230 v k. ú. Větrní, ale ani na tomto pozemku není stavba, která by byla evidována v katastru nemovitostí.

5. Soud prvního stupně věc právně posoudil podle § 11a odst. 1 a § 6 odst. 1, 2 zákona o půdě, když na základě správních rozhodnutí uvedených ve výroku II. rozsudku bylo rozhodnuto o restitučních nárocích restituentky tak, že se pozemky v nich specifikované nevydávají, právním nástupcem restituentky je žalobce, když za oprávněnou osobu se považuje také osoba, na kterou právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo dědictvím. Soud prvního stupně v řízení neshledal důvody nevydatelnosti požadovaných pozemků ve smyslu § 6 zákona o Státním pozemkovém úřadu. Judikatura Nejvyššího soudu i Ústavního soudu dospěla k závěru, že lze uspokojovat nároky oprávněných osoby i mimo veřejné nabídky pozemků podle § 11a zákona o půdě, a to i když se domáhají pozemků nenabízených ve veřejné nabídce, které jsou k převodu vhodné, a to při prokázání liknavého či svévolného postupu žalované, který soud shledává v její argumentaci o prekluzi nároku. Ze všech shora uvedených důvodů soud prvního stupně žalobě jako důvodné ve výroku II. vyhověl. Řízení bylo zastaveno ve výroku I. ohledně pozemku p. č. 1417/24 v k. ú. Dolní Dvořiště a p. č. 460/19 v k. ú. Blansko u Kaplice, neboť žalobce vzal v tomto rozsahu žalobu zpět. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že soud úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů právního zastoupení.
6. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolání, a to proti výrokům II. a III. z důvodů uvedených v § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e), f) a g) o. s. ř. Žalovaná má za to, že soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a věc posoudil nesprávně, když učinil závěr, že žalobci svědčí právo na převod pozemků z vlastnictví státu jakožto náhrady za pozemky nevydané rozhodnutími pozemkového úřadu specifikovanými ve výroku rozsudku. Rozsudek spočívá na nesprávném právním závěru, a sice že nárok z těchto rozhodnutí pozemkového úřadu nezanikl z důvodu, že na žalobce nelze vztahovat účinky tzv. restituční tečky. Otec žalobce byl k rozhodnému dni, tj. k 31. 12. 2005, kdy došlo k zániku restitučního nároku z uvedených rozhodnutí pozemkového úřadu za základě § 13 odst. 6 a 7 zákona č. 229/1991 Sb. pouze dědicem postupníka, a výjimka z restituční tečky, která byla

nálezem Ústavního soudu ze dne 13. 12. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 6/05 stanovena výhradně pro oprávněné osoby a jejich dědice, se na něj tudíž nevztahovala. K obnově tohoto ze zákona zaniklého restitučního nároku již později nemohlo dojít a dle žalované měla být žaloba z důvodu prekluze restitučního nároku v celém rozsahu zamítnuta. Žalovaná nemohla vyhovět požadavku žalobce na převod náhradních pozemků k uspokojení restitučního nároku, který zanikl. Pokud by tak učinila, postupovala by v rozporu se zákonem. To, že žalovaná postupovala naopak v souladu se zákonem, nemůže jít nyní po mnoha letech k její tíži a rozhodně v jejím zákonném postupu nelze spatřovat prvky liknavosti či svévole. Nad rámec toho, že žaloba měla být zamítnuta už z důvodu, že restitučního nárok, jehož uspokojení se žalobce v tomto řízení domáhá, zanikl, má žalovaná za to, že ani předmětné pozemky nejsou převoditelné, resp. nejsou k převodu na žalobce vhodné. Žalovaná předně namítá, že ve vztahu ke všem předmětným pozemkům bylo v řízení vedeném u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 4 C 18/2018 nařízeno předběžné opatření omezující žalovanou v dispozici s těmito pozemky, a to konkrétně usnesením ze dne 30. 1. 2018, 19. 2. 2018 a 29. 8. 2018. Žaloba byla o pozemky nacházející v obvodu Okresního soudu v Českém Krumlově rozšířena až návrhem na změnu žaloby ze dne 7. 5. 2019, K rozšíření žalobu o předmětné pozemky tak došlo až poté, co již byla ve vztahu k těmto pozemkům nařízena předběžná opatření. Žalovaná dále namítá, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Českém Krumlově pod sp. zn. 5 C 144/2020 bylo rozhodnuto o převodu několika pozemků, které jsou předmětem řízení v projednávané věci, tyto pozemky již byly vydány jiné oprávněné osobě. Žalovaná sice proti rozsudku ze dne 16. 12. 2021, č. j. 5 C 144/2020-4190 podala blanketní odvolání, to však následně svým podáním ze dne 17. 1. 2022 vzala zpět. Rozsudek je tak již co do výroku o vydání předmětných pozemků pravomocný. Jedná se o pozemky parc. č. 1112/1, 1112/16 a 313/23 v k. ú. Černá v Pošumaví, parc. č. 887/13 v k. ú. Horní Planá, parc. č. 1021/57 v k. ú. Klení, parc. č. 300/1 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi, parc. č. 1285/5 v k. ú. Malonty, parc. č. 1758/4 a 46/1 v k. ú. Meziříčí u Malont a parc. č. 614/1 a 614/2 v k. ú. Mladoňov. S ohledem na tuto skutečnost, by žaloba na převod těchto pozemků měla být zamítnuta. Ohledně převoditelnosti ostatních pozemků žalovaná odkázala na své námítky vznesené v průběhu řízení před soudem prvního stupně. Pokud jde o pozemek parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní a pozemek parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě, žalovaná zdůrazňuje, že jejich převodu brání zákonná překážka dle § 6 odst. 1 písm. f) zákona o Státním pozemkovém úřadu, dle kterého z vlastnictví státu nelze na jiné osoby převádět pozemky v přírodních památkách, s výjimkou zemědělských pozemků, k jejichž zcizení vydalo Ministerstvo životního prostředí. Bez souhlasu Ministerstva životního prostředí tedy k převodu těchto dvou pozemků nemůže dojít. Soud prvního stupně rozhodl na základě pouhé domněnky, že by Ministerstvo životního prostředí mělo souhlas udělit, což je dle žalované nesprávné. Pokud jde o pozemek parc. č. 664/1 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi, pak je dle žalované nevhodný k převodu, neboť se nachází v oblasti archeologického naleziště. Žalovaná připomíná, že při posuzování vhodnosti pozemku k převodu oprávněné osobě jako pozemku náhradního k uspokojení restitučního nároku je nutné zjišťovat nejen to, zda převodu pozemku nebrání zákonné překážky dle zákona o půdě a zákona o Státním pozemkovém úřadu, ale je nutné zohlednit veškeré souvislosti konkrétního případu. Dle žalované nevhodnost pozemků k převodu spočívá nejen v samotné skutečnosti, že jde o archeologické naleziště, ale také v tom, že toto specifikum není možné zohlednit při určování hodnoty tohoto pozemku dle vyhlášky č. 182/1988 Sb. Pokud jde o pozemky parc. č. 1215/4, 1215/6, 1215/8 a 1230 v k. ú. Větrní, pak soubor těchto pozemků je využíván ve funkčním celku s domem č. p. 40 stojícím na stavební parcele č. 22, což je dle žalované z aktuální ortofoto mapy zcela evidentní. Platí to přinejmenším právě ve vztahu k parc. č. 1230. Už samotná skutečnost, že se na tomto pozemku nacházejí menší stavby, je toho jasným důkazem. Jestliže soud nepovažoval předložené snímky za dostatečně prokazující tvrzení žalované o nepřevoditelnosti tohoto pozemku, bylo dle žalované namístě provést místní šetření. Žalovaná nesouhlasí ani s rozhodnutím soudu prvního stupně o náhradě

nákladů řízení. Rozsudkem nebyly žalobci převedeny veškeré pozemky, které požadoval, bylo proto namíste náhradu nákladů řízení mezi účastníky poměrně rozdělit v souladu s ustanovením § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že se žaloba zamítá, a uložil žalobci povinnost nahradit žalované náhradu nákladů řízení, případně aby rozsudek v napadeném rozsahu zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

7. Žalobce k odvolání žalované uvedl, že má napadený rozsudek za správný a navrhl, aby byl odvolacím soudem potvrzen a žalobci přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení. Žalobce nesouhlasí s argumentací žalované, že nárok žalobce zanikl z důvodu tzv. první restituční tečky, když dle žalované žalobce není dědicem oprávněné osoby, ale pouze dědicem postupníka, na kterého se již zmiňovaná restituční tečka vztahuje. Žalobce odkazuje na rozhodnutí ve věci Radovana Valeše vedené před Okresním soudem v Domažlicích pod sp. zn. 4 C 78/2016, kdy pan Radovan Valeš byl oprávněnou osobou ve zcela shodném postavení jako žalobce a z těchto důvodů lze závěry Okresního soudu v Domažlicích ve věci sp. zn. 4 C 78/2016 aplikovat i v projednávaném řízení. Žalobce odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 2. 2017, č. j. 10 Co 541/2016-214, ve kterém byla posuzována aktivní legitimace žalobce Radovana Valeše a jehož závěry byly potvrzeny i usnesením Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 4173/2017. Žalovaná v případě námitky prekluze restitučního nároku zcela opomíjí skutečnost, že žalobce je přímým dědicem oprávněné osoby, na kterého se restituční tečka ve smyslu nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 6/05 ze dne 13. 12. 2005 nevztahuje, a to bez ohledu na způsob nabytí restitučního nároku. Žalobce společně se svými právními předchůdci byl nejenom v postavení postupníka k nároku restitucentky Libuše Petrofové, na což neustále poukazuje žalovaná, když zároveň zcela opomíjí skutečnost, že žalobce byl zároveň v postavení jejího přímého dědice. Právní předchůdce žalobce Karel Svoboda, narozený 25. 4. 1930, se stal jednak postupníkem a jednak dědicem restitučního nároku, o čemž svědčí souběžná existence smlouvy o postoupení pohledávky a pravomocného dědického rozhodnutí. Žalobce proto shrnuje, že je přímým dědicem restitučního nároku paní Libuše Petrofové, a to jako právní nástupce svého děda a svého otce. Žalobce rovněž odkazuje na usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2019, č. j. 10 Co 314/2018-300, který rozhodoval o shodné žalobě žalobce a který ve vztahu k restitučnímu nároku žalobce výslovně uvedl, že tento je z restituční tečky vyloučen. Na žalobce je nutné hledět jako na dědice oprávněné osoby, a to i ohledně nároku ve výši 1 662 509,37 Kč. Pokud žalovaná v odvolání namítala, že náhradní pozemky, které byly napadeným rozsudkem žalobci vydány, nejsou převoditelné, pak žalobce s tímto tvrzením žalované nesouhlasí, když má za to, že vydané pozemky nejsou dotčeny žádnou zákonnou ani judikaturou odvozenou překážkou převoditelnosti a mohly tak být bez dalšího na žalobce převedeny. Pokud žalovaná vznesla námitku nepřevoditelnosti pozemku parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní a parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě z důvodu, že se nachází na území přírodní památky, pak žalobce uvádí, že dotčené pozemky se dotýkají přírodní památky pouze ve své menší části a v takovém případě Ministerstvo životního prostředí souhlas s převodem pozemků zcela běžně vydává. Dotčené pozemky jsou zemědělsky obhospodařovány a jsou tak vhodnými náhradními pozemky. Pokud by soud dospěl k závěru, že tyto pozemky jsou v části dotčené přírodní památkou na žalobce nepřevoditelné, pak žalobce již v řízení před soudem prvního stupně navrhoval, aby došlo k oddělení těchto nepřevoditelných částí na základě geometrického plánu, když takový postup je zcela v souladu s ustálenou soudní praxí. Pokud žalovaná namítá, že pozemek parc. č. 664/1 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi je nepřevoditelný z toho důvodu, že se nachází v oblasti archeologického naleziště, pak žalovaná ničím neprokázala, z jakého důvodu by měl tento pozemek být nevhodným k převodu na žalobce, ani neodkázala na relevantní ustanovení zákona o Státním pozemkovém úřadu, na základě kterého by převodu pozemku bránila jakákoliv překážka. Tento pozemek je v současné době zemědělsky obhospodařovaný a prokazatelně je tak využíván jako zemědělský pozemek, nikoliv jako archeologické naleziště, proto je dle žalobce jako náhradní pozemek vhodný. Pokud jde o pozemky nacházející se v k. ú. Větrní, u nichž žalovaná namítá

nepřevoditelnost z důvodu, že tvoří funkční celek se stavbou č. p. 40 na stavební parcele č. 22, pak žalovaná v řízení neprokázala a ani nyní neprokazuje, že by se na dotčených pozemcích nějaké stavby nacházely a jakým způsobem by měly být pozemky v k. ú. Větrní funkčně provázány s pozemkem parc. č. st. 22 nebo v čem má spočívat jejich funkční provázanost. Žalobce dále podrobně odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu ve vztahu k této otázce. Žalobce uvádí, že v okamžiku, kdy soud rozhodne o oprávněnosti nároku žaloby na nahrazení projevu vůle žalovaného s převodem náhradních pozemků, je žalobce ve věci plně úspěšný ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. a měla by mu být přiznána plná náhrada nákladů řízení.

8. Krajský soud v Českých Budějovicích (odvolací soud) po zjištění, že odvolání žalované bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadené části, tedy ve výroku II. a III., podle § 212 a § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné pouze ve vztahu k pozemkům parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní, parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě a k pozemkům parc. č. 1215/4, 1215/6, 1215/8 a 1230 v k. ú. Větrní, ohledně kterých nebyly dány předpoklady pro potvrzení ani změnu rozsudku, ve vztahu k ostatním pozemkům napadeným odvoláním žalované nebylo odvolání shledáno důvodným.
9. Rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. o zastavení řízení ohledně pozemků parc. č. 1417/24 v k. ú. Dolní Dvořiště a parc. č. 460/19 v k. ú. Blansko u Kaplice, zůstal odvoláním žalované nedotčen a nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
10. Žalobce vzal před zahájením odvolacího jednání žalobu zpět ohledně pozemků parc. č. 1112/1, 1112/16 a 313/23 v k. ú. Černá v Pošumaví, pozemku parc. č. 887/13 v k. ú. Horní Planá, parc. č. 1021/57 v k. ú. Klení, parc. č. 300/1 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi, parc. č. 1285/5 v k. ú. Malonty, parc. č. 1758/4 a 46/1 v k. ú. Meziříčí u Malont a pozemků parc. č. 614/1 a 614/2 v k. ú. Mladoňov, neboť ohledně vydání těchto pozemků bylo pravomocně rozhodnuto v řízení vedeném u Okresního soudu v Českém Krumlově pod sp. zn. 5 C 144/2020. Žalovaná se zpětvzetím žaloby v tomto rozsahu souhlasila, odvolací soud proto postupoval podle § 222a odst. 1 o. s. ř., rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu zpětvzetí návrhu zrušil a řízení v tomto rozsahu zastavil (výrok I. tohoto rozsudku).
11. Podle § 11a odst. 1 zákona o půdě oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b), se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.
12. Podle § 13 zákona o půdě ve znění zákona č. 253/2003 Sb., který nabyl účinnosti 6. 8. 2003, odst. 6, má oprávněná osoba právo na převod pozemku ve vlastnictví státu do dvou let ode dne právní moci rozhodnutí pozemkového úřadu. Podle odstavce 7 po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 6 právo na převod pozemku ve vlastnictví státu zaniká. Podle odstavce 8 platí, že odstavce 6 a 7 se nevztahují na a) oprávněnou osobu, které vzniklo právo na jiný pozemek podle § 11 odst. 2 tohoto zákona, ve znění č. 183/1993 Sb., a její dědice; b) příbuzného v řadě přímé, manžela, partnera nebo sourozence osoby uvedené v písmenu a), která na něj právo na jiný pozemek podle § 11 odst. 2 tohoto zákona ve znění zákona č. 183/1993 Sb. převede.
13. Pokud jde o základní námitku žalované, že nárok žalobce zanikl prekluzí z důvodu tzv. první restituční tečky s tím, že žalobce je pouze dědicem postupníka, na kterého se tato restituční tečka vztahuje, vychází odvolací soud v plném rozsahu ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a jeho právní hodnocení této otázky považuje za zcela správné. Odvolací soud stejně jako soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalobce je aktivně legitimovanou osobou k podání jím uplatněného nároku, když pro stručnost lze odkázat na podrobnou argumentaci žalobce uváděnou opakovaně jak v podané žalobě, tak ve vyjádření k odvolání žalované, se kterou se

odvolací soud ztotožňuje. Otázku aktivní legitimace žalobce řešil v řízení mezi týmiž účastníky ve věci vedené u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 3 C 135/2016 v odvolacím řízení Krajský soud v Plzni, který ve svém usnesení ze dne 24. 1. 2019, č. j. 10 Co 314/2018-300, uzavřel, že žalobce je ohledně uplatňovaného restitučního nároku ze smlouvy o postoupení pohledávky ve výši 1 662 509,37 Kč nejen postupníkem, na kterého by se restituční tečka k 31. 12. 2005 vztahovala, je však současně také závětním dědicem původní oprávněné osoby Libuše Petrovové (restituentka) a v důsledku toho je jako závětní dědic z restituční tečky vyloučen. Závěr soudu prvního stupně, že se restituční tečka na žalobce v projednávané věci nevztahuje, považuje odvolací soud za správný, když je v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu a Ústavního soudu, a to včetně nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 12. 2005 č. j. Pl ÚS 6/05.

14. Pokud žalovaná namítala nepřevoditelnost jednotlivých pozemků, pak pokud jde o námitku, že ke všem předmětným pozemkům bylo v řízení vedeném u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 4 C 18/2018 nařízeno předběžné opatření omezující žalovanou v dispozici s těmito pozemky, tak v situaci, kdy řízení ohledně pozemků v obvodu Okresního soudu v Českém Krumlově bylo Okresním soudem v Domažlicích vyloučeno k samostatnému projednání a věc byla vedena u Okresního soudu v Českém Krumlově pod sp. zn. 5 C 144/2020 a v této věci již bylo pravomocně rozhodnuto poté, co žalovaná vzala své blanketní odvolání zpět, nařízená předběžná opatření právní mocí rozhodnutí ve věci samé zanikla. Pokud jde o ostatní námitky nepřevoditelnosti jednotlivých pozemků uváděné žalovanou, a to námitku nepřístupnosti pozemku z veřejné pozemní komunikace, námitku nevhodnosti pozemku k zemědělskému obhospodařování, námitku existence ÚSES - lokálního biokoridoru na jednotlivých pozemcích, námitku umístění pozemku v aktivní zóně záplavového území, překážku převoditelnosti spočívající ve vymezení ochranného pásma vodního zdroje, námitku nepřevoditelnosti spočívající v ochranném pásmu vodohospodářského zařízení, skupinového vodovodu Lipenská oblast či námitku, že pozemek slouží jako pastvina pro dobytek a tvoří tak funkční celek s hospodářskými budovami, odkazuje odvolací soud v plném rozsahu na odůvodnění napadeného rozsudku uvedené v odstavci 15, neboť soud prvního stupně se dostatečným způsobem s jednotlivými námitkami vypořádal, když odkázal i na relevantní judikaturu Nejvyššího soudu. Odvolací soud stejně jako soud prvního stupně tyto námitky nepřevoditelnosti jednotlivých pozemků neshledal důvodnými.
15. S ohledem na odvolací námitky žalované posuzoval odvolací soud, zda je dána překážka převoditelnosti pozemku parc. č. 664/1 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi, když žalovaná namítala nevhodnost převodu tohoto pozemku s odůvodněním, že pozemek se nachází v oblasti archeologického naleziště. Odvolací soud ve smyslu § 213 odst. 4 o. s. ř. doplnil dokazování fotodokumentací dokládající postupný zánik obce Polžov v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi včetně výřezu z územního plánu včetně legendy. Z předložené fotodokumentace je zřejmé, že původní obec Polžov v této lokalitě zanikla, z veřejného registru půdy LPIS k pozemku parc. č. 664/1 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi vyplývá, že je zemědělsky obhospodařován, když v katastru nemovitostí je evidován jako trvalý travní porost, součást zemědělského půdního fondu. Odvolací soud dospěl po doplnění dokazování k závěru, že z provedených důkazů nevyplývá, že by pozemek nebyl vhodný k zemědělskému využití. Existence archeologického naleziště na konkrétním pozemku není výlukovým důvodem ve smyslu zákona o půdě či zákona o Státním pozemkovém úřadu. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že tento pozemek je vhodným náhradním pozemkem a pokud soud prvního stupně žalobě o nahrazení projevu vůle ohledně tohoto pozemku vyhověl, je jeho rozhodnutí věcně správné.
16. Naopak pokud jde o pozemek parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní a pozemek parc. č. 1422/5 a v k. ú. Pohorí na Šumavě, bylo v řízení prokázáno, že na části těchto pozemků se nachází přírodní památka. Dle § 6 odst. 1 písm. f) zákona o státním pozemkovém úřadu nelze z vlastnictví státu na jiné osoby převádět pozemky v přírodních památkách s výjimkou

zemědělských pozemků, k jejichž zcizení vydalo souhlas Ministerstvo životního prostředí. V daném případě se jedná o zemědělské pozemky. Soud prvního stupně tento souhlas k převodu od Ministerstva životního prostředí nevyžádal, a přestože žalobce v řízení před soudem prvního stupně uváděl, že sám o souhlas požádá, takový souhlas nedoložil. Závěr soudu prvního stupně, že v takových situacích Ministerstvo životního prostředí souhlas s vydáním pozemků vydá vzhledem k okolnosti, že předmětné pozemky jsou v současné době zemědělsky užívány, je dle odvolacího soudu spekulativní. Pokud by souhlas k vydání těchto pozemků nebyl Ministerstva životního prostředí dán, pak žalobce již v řízení před soudem prvního stupně navrhoval, že lze části pozemků ležících v přírodní památce oddělit geometrickým plánem. K tomu však soud prvního stupně nepřistoupil. Odvolací soud proto ohledně pozemků parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní a pozemku parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě dospěl k závěru, že soud prvního stupně rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, což představuje odvolací důvod ve smyslu § 205 odst. 2 písm. d) o. s. ř. a řízení je tak postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci. Naopak pokud žalovaná namítala u pozemku parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní, že je zde navrženo zřízení územního celku ekologické stability, pak to překážku vydání netvoří, stejně tak jako v případě pozemku parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě není překážkou, že zde má být územní rezerva pro pozemkové úpravy, neboť to zatím není vedeno jako poznámka v katastru nemovitostí.

17. Pokud jde o pozemky parc. č. 1215/4, 1215/6, 1215/8 a 1230 v k. ú. Větrní, pak soud prvního stupně dospěl k závěru, že zde není překážka vydání, když vycházel pouze z ortofoto map a leteckých snímků předložených žalovanou a dospěl k závěru, že na pozemcích se nenacházejí žádné stavby s výjimkou pozemku parc. č. 1230 s tím, že ani na tomto pozemku není stavba, která by byla evidována v katastru nemovitostí. Takové zjištění soudu prvního stupně považuje odvolací soud za nedostatečné. Pokud na parcele č. 1230 v k. ú. Větrní je umístěna stavba, pak musí soud prvního stupně zjišťovat, zda by taková stavba představovala vylukový důvod, musí tedy zjistit charakter této stavby. Pokud žalovaná namítala, že jde o funkční souvislost předmětných pozemků v k. ú. Větrní s domem č. p. 40, pak pouze z ortofoto mapy nelze posoudit existenci funkční souvislosti, je třeba provést rozsáhlejší dokazování, zejména místní šetření. Soud prvního stupně takto nepostupoval, rozhodl tak bez dostatečných skutkových zjištění, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí soudu ve věci.
18. Ze všech shora uvedených důvodů proto odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně ve znění opravného usnesení ze dne 24. 2. 2022, č. j. 7 C 392/2019-1036, kterým byla opravena zjevná nesprávnost ohledně označení pozemku parc. č. 116/8 v k. ú. Pivonice u Pohorské Vsi, podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil ohledně pozemku parc. č. 267/29 a 267/32 v k. ú. Blansko u Kaplice, parc. č. 1112/15, 1199/4 a 247/83 v k. ú. Černá v Pošumaví, parc. č. 941/2 v k. ú. Dolní Příbraní, parc. č. 664/1 a 818/3 v k. ú. Lužnice u Pohorské Vsi, parc. č. 116/8 v k. ú. Pivonice u Pohorské Vsi a parc. č. 20 v k. ú. Stradov u Kaplice. Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl nepřesně hodnoty jednotlivých vydaných pozemků, odvolací soud upřesňuje, že pozemky v k. ú. Blansko u Kaplice byly vydány v celkové hodnotě 10 633,25 Kč, pozemky v k. ú. Černá v Pošumaví jsou celkem v hodnotě 117 464,48 Kč, pozemek parc. č. 941/2 v k. ú. Dolní Příbraní má hodnotu 1 026,87 Kč, pozemky v k. p. Lužnice u Pohorské Vsi byly vydány v hodnotě 70 090,84 Kč, pozemek parc. č. 116/8 v k. ú. Pivonice u Pohorské Vsi má hodnotu 38 754,85 Kč a pozemek parc. č. 20 v k. ú. Stradov u Kaplice je v hodnotě 1 647,75 Kč. Odvolací soud tak potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ohledně vydání pozemků v hodnotě celkem 239 618,04 Kč.
19. Odvolací soud ze shora uvedených důvodů rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. ohledně pozemku parc. č. 242/1 v k. ú. Dolní Příbraní, parc. č. 1422/5 v k. ú. Pohoří na Šumavě a parc. č. 1215/4, 1215/6, 1215/8 a 1230 v k. ú. Větrní a ve výroku III. podle § 219a odst. 1

písm. a) o. s. ř. zrušil a podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil soudu prvního stupně v tomto rozsahu k dalšímu řízení, neboť v naznačeném směru bude zapotřebí doplnit dokazování, které přesahuje rámec odvolacího řízení ve smyslu § 213 odst. 4 o. s. ř. a § 219a odst. 2 o. s. ř.

20. V novém rozhodnutí soud prvního stupně rozhodne i o nákladech odvolacího řízení.

Poučení:

Proti výroku I. a II. tohoto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek § 237 o. s. ř. podané do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Českém Krumlově. Přípustnost dovolání je oprávněněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Proti výroku III. tohoto rozsudku není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. k) o. s. ř.).

České Budějovice 19. května 2022

Mgr. Ing. Martina Lacinová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Boušková.
Zdeňka
Boušková
Digitálně podepsal
Zdeňka Boušková
Datum: 2022.06.17
07:00:30 +02'00'

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 01.08.2022 a je vykonatelné. Připojení doložky provedla Pavla Bubleová dne 12.08.2022.